

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

ספרי קריאה מומלצים לקריאה בתקופת הקורס

שם הספר	מחבר הספר	תקציר
אלוהים משחק בקוביות	אברהם מיכאל	האם ניתן ליישב בין תורת האבולוציה לאמונה? האם מי שמאמין בקיומו של אלוהים נידון לנצח לכפור בממצאי המדע? האם ניאו-דרוויניסט הוא בהכרח גם אתאיסט? הספר אלוהים משחק בקוביות הוא מענה מבריק לשאלות האלה, המיישב במקוריות ובתבונה בין האמונה באלוהים לבין תורת האבולוציה ומציג בפני קוראיו טענה חדשנית, שלפיה נקודות המוצא של שני הצדדים נכונות אבל מסקנותיהם מוטעות. נראה שלא לנצח נצטרך לבחור בין שתי חלופות גרועות: להיות מאמינים-טיפשים או אתאיסטים-חכמים. הפולמוס סביב האבולוציה מסרב לדעוך כבר כמאה וחמישים שנה. למעשה, הוא מסלים ומתנהל יותר ויותר כדו-שיח של חירשים. האדם, כמדומה, צריך לבחור בין חלופה גרועה לגרועה יותר – משום שהניאו-דרוויניסטים מציגים את המאמין כמי שמאיים על המדע ועל הנאורות, והמאמינים מציגים את הניאו-דרוויניסטים כרשעים וכופרים. אף על פי שהשיח נשלט בידי קצוות קיצוניים, רוב הציבור נמצא בתווך. אבל עמדת הביניים הזאת חסרה ביסוס תיאורטי ושיטתי, ולכן היא כמעט נעדרת מהמרחב הציבורי ומהדיון הפילוסופי-מדעי שנערך בו.
אחוזות החוף	גוטפרינד אמיר	ספרו החדש של אמיר גוטפרינד - מחבר הרומן עטור השבחים "שואה שלנו" - נע בין אחוזות כפריות בצרפת לבין עליות גג בתל אביב; בין נפח המתגלה כגאון קולינרי לבין בעל חווה שמגדל שירים בערוגות פטרוזיליה; בין שומר יערות בדימוס לבין יפהפייה טובת-לב שבעברה טמון רק פשע אחד - רק הרף-עין של רשע, אבל מדויק ואפל. דרך סיפוריהם של טיפוסים חצי-מטורפים (או חצי-שפויים), מתגלגלות עלילות אחוזות החוף בין שאלות היסוד של החיים לבין הזוטות המסקרנות שלהם. היחיד מתמודד מול כוחות כבירים (בין שזה האל עצמו ובין שזאת הנהלת מפעל הפיס), ומנהל עמם מאבקים מלאי עוצמה אך אבודים מראש. סיפורי אחוזות החוף הם מסע-שפע נדיר של השפה העברית: כתיבה תמימה וזדונית, ססגונית וממציאנית, מלאה הומור ודמיון.

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

אבירם פלדמן - בגרות ופסיכומטרי

aviramfeldman.co.il

<p>לא היו לזה סימנים מבשרים, שום התראה מוקדמת: יום אחד הוא פשוט הופיע בשיכון, והעולם השתנה. קראו לו יורם, היו לו עיניים בלי צבע וכישרון נדיר לצרות, והוא ליכד סביבו ארבעה חברים שיישארו יחד תמיד, או שלא. כי לפעמים ההיסטוריה בורחת מן המסלול שהותווה לה, כמו כלב שהשתחרר מרצועה. "בשבילה גיבורים עפים" הוא סיפורה של קבוצת ילדים משיכון פועלים בחיפה – ילדים של שלהי שנות השישים, שנות הנס של מלחמת ששת הימים, שנות התרוממות הרוח והעתיד המבטיח. "התוכנית הכללית", נזכר אריק, המספר, "הייתה למשוך את שנת 1967, שנת הניצחון הגדול, הלאה והלאה, כמה שיותר. למה להחליף כשהכול כל כך נפלא?" אבל התוכנית הכללית השתבשה, ואתה גם התוכניות הפרטיות.</p>		<p>3</p> <p>בשבילה גיבורים עפים</p>
<p>רומן הומניסטי במלוא מובן המילה, המכבד מיתוסים כגון הרצל, ז'בוטינסקי וגורדון, ואף מעניק להם מעמד המזכיר לעתים את זה השמור לכוכבי קולנוע, ועם זאת מוקדש כל כולו להמונים האלמונים. זהו רומן היונק בו בזמן מן הריאליזם ומן הפנטזיה ומעיין לעומק בשאלה: מה בעצם אנו עושים כאן?</p>		<p>4</p> <p>העולם, קצת אחר כך</p>
<p>"שואה שלנו" מסופר מבעד לעיניהם של צמד ילדים ישראלים. זהו ספר שבואר עולם, ובה בעת מתעד אותו; זהו ספר שגיבוריו – ניצולי שואה טראגיים, מופלאים, ססגוניים – מצטלבים בו למסע הזכרות חושפני ועוצר נשימה. זהו ספר רציני ומצחיק ומלא דמיון – והכול עד דמעות. וזהו גם ספר – ובזה כישרונו העצום של גוטפרינד – שמצליח לא רק להכניס את הקורא אל תוך הבלתי-נתפס, אלא גם לכבול אותו שם, ולו לרגע, ואז לחלצו חזרה.</p>		<p>5</p> <p>שואה שלנו</p>
<p>אורה, שבנה החייל יוצא למבצע צבאי גדול, בורחת מביתה כדי לא להתענות בציפייה לבשורה הרעה, שאין לה ספק כי תגיע; כסרבנית-בשורה אולי בכלל תוכל למנוע אותה ולהציל את בנה. בדרכה אל הגליל היא כמעט חוטפת את אברם, אהוב נעוריה, ובמשך ימים וילות היא נודדת אתו על-פני הארץ, ברגל, ועושה את הדבר היחיד שיש ביכולתה לעשות כדי לגונן על בנה ולתת לו כוח: היא מדברת עליו, היא חיה את סיפור חייו. "אישה בורחת מבשורה" הוא סיפור על שני גברים ואשה ושני בניה, על אהבה ואהבה נכזבת, על חברות ורגש ונדיבות בין גברים, על הורות ונתינה, ובעיקר על 'עבודת-המשפחה', המאמץ הכמעט הרואי לקיים את רקמתה העדינה של משפחה בלב האלימות והאימה והחד-פעמיות של המציאות הישראלית. זהו סיפור שמתלכדות בו השבריריות והחרדה של הקיום הישראלי כולו עם אלה של תא משפחתי אחד.</p>	<p>גרוסמן דויד</p>	<p>6</p> <p>אישה בורחת מבשורה</p>

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

אבירם פלדמן - בגרות ופסיכומטרי

aviramfeldman.co.il

<p>סיפור שמשון הוא אחד הסיפורים הדרמטיים, הצבעוניים ורבי העלילה שבתנ"ך: הלידה הפלאית, המאבק באריה, שלוש-מאות השועלים הבווערים, מלחמותיו של שמשון בפלישתים, הנשים שאיתן שכב, האישה האחת שאהב, הבגידה שבגדו בו כל הנשים בחייו, מאמו ועד דלילה, ולבסוף, ההתאבדות הרצחנית שלו, כאשר מוטט על ראשו את הבית עם שלושת-אלפי הפלישתים. במסה המרגשת שלפניכם מביא דויד גרוסמן את 'תשליל-הסיפור-הרשמי' של שמשון, וחושף סיפור סמוי ומפתיע, המסתתר בטקסט עצמו. וכך, מעבר להמולה הגדולה והמוכרת, המלווה את חייו של 'שמשון הגיבור', מתגלה לעינינו מסכת חיים שאינה אלא מסע ייסורים של נפש אחת בודדה וסוערת: הילד שנולד זר לאביו ולאמו; הגבר אדיר השרירים, שכל חייו נאבק לזכות באהבתם של הוריו, ומשום כך – באהבה בכלל, שאפשר שמעולם לא זכה לה; האיש שאפילו גופו שלו היה לו ארץ גזירה וגלות; והמנהיג, שחייו היו ניסיון בלתי פוסק להסתגל לגורל הכביר שנגזר עליו עוד בבטן אמו.</p>	<p>דבש אריות</p>	<p>7</p>
<p>בשנת 1972 נופל חייל ישראלי בשבי דמיונו של זקן ערבי עיוור למחצה, מטורף למחצה, הבורא את עולמו מידי רגע מתוך סיפורי אגדה מרהיבים שהוא מספר לעצמו. לאט נרקמת כל המציאות שסביבו אל תוך אגדותיו: הכפר ענדל בגדה המערבית, שבו הוא חי מילדותו, הצבא הישראלי השולט בו מאז 1967, החייל ההולך שבי אחרי סיפוריו וחוכמתו ומנסה לפתור בעזרתו את חידת השקרים שמהם היו עשויים חייו מבלי שהבחין בכך. "חיוך הגדי" הוא רומן על התפכחות. על זרות חדשה בין אדם לכל מה שהאמין בו. בדיקה של תהליכי ההשחתות האנושית הנגרמת ממגעו של אדם בעוול ובשקר ובקשת מפלט בהזיה מפני ההווה האלימה של הכיבוש, המנגעת את הכובש והנכבש כאחד. גיבוריו של גרוסמן נעים בתוך פרדוקסים רגשיים של עוינות, פחד, קירבה וידידות. המציאות החברית-פוליטית שלהם הופכת מטאפורה לדרמה הרגשית-פסיכולוגית שבתוכם.</p>	<p>חיוך הגדי</p>	<p>8</p>
<p>נונו הוא בנו של איש משטרה בכיר. אמו מתה כשהיה תינוק, והנפש הקרובה אליו ביותר היא גבי, מזכירתו וחברתו של אביו. בתחילת הסיפור הוא עולה על הרכבת בירושלים ונוסע לביקור משפחתי בחיפה. הוא לא יגיע לשם. בדרכו הוא יקלע ל"חטיפה" ולמסע של פשעים קטנים וגדולים, מטורפים ואביריים, בעוד הוא נמלט מן המשטרה המחפשת אחריו. במהלך המאורעות המתעתעים ייחשף בפניו הסיפור האמתי של הוריו ושלו, והסיפור הזה ישלח אותו הלאה, אל תוך ההרפתקה המסעירה של גילוי עצמו וגורלו. מה קרה לו ששינה, כך לפתע, את כל מהלך חייו? מדוע הוא מתחיל לשאול "מי אני בכלל?" את מי פגש? מה גילה על עצמו ועל הוריו? והאם אביו, המנהל את החיפושים אחריו, מתכוון רק לטובתו?</p>	<p>יש ילדים זיגזג</p>	<p>9</p>

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

<p>על רקע שכונת בית-הכרם בשנות השישים עוקב הספר אחר עולמו הפנימי של אהרון במשך ארבע שנים של התבגרות מעוכבת, מגיל אחת-עשרה וחצי ועד אחרי גיל חמש-עשרה. מילד מוצלח שזוכה תמיד לשבחים על המצאותיו מלאות הדמיון הופך אהרון למישהו שהחיים פסחו עליו, ובמקום להשתתף עם בני גילו בכניסה המרגשת אל עולם המבוגרים הוא מתבונן בה מבחוץ, בזעזוע. תחת מבטו נחשפת ההתבגרות כאובדן נורא של העצמיות, מטמורפוזת שמצמיחה גסות, זיוף ובגידה בכל מה שיקר לך. אבל מי שהשינוי הזה פוסח עליו, מי שנשאר מאחור, נידון להיוותר בודד ומעורר-גיחוך, בלתי-מובן, בושה גדולה להוריו, ילד דחוי שילך וייעלם יותר ויותר לתוך עולמו הפנימי. אהרון הוא ילד עם קשב גדול למלים. העולם מתפענח לו כצופן אינסופי של אותות ומשמעויות נסתרות. זהו ספר על מאבק איתנים בין נפשו העדינה והילדית של אהרון לבין גופו הדחוי, המסרב להתבגר; על הגבולות המבדילים בין אדם לאדם, שאוסרים לחשוף את מה שבאמת מרגישים, כי יצחקו עליך; על הזרות הקשה בין הורים לילדים; על ייסורי חוסר ההשתלבות של ילד שהכנות והרגישות שלו מחסירים ממנו את הקלילות הדרושה כדי להשתתף במשחקים החברתיים של בני גילו. מדהים עד כמה חושני יכול להיות ספר שבמרכזו מחשבות ותחושות ורגשות. גרוסמן מפליא לתאר את התבשילים שבהם מבקשת אימא של אהרון לפטמו, שיגדל סוף-סוף; את הארוחות הנועזות שמגישה השכנה עדנה בלום לאבא שלו שעושה אצלה שיפוץ המערער לזמן מה את סדרי המשפחה; ואף את מנחת-אהבה האפויה שמכין אהרון עצמו בעזרת אביו, באחד הרגעים המצחיקים ושוברי-הלב בספר. כי באופן מפתיע יש בספר המפעים הזה גם הרבה רגעים קומיים.</p>		<p>ספר הדקדוק הפנימי</p>	<p>10</p>
---	--	--------------------------	-----------

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

<p>סיפור מתח, וחיפוש, ואהבה. אסף, נער ביישן וגמלוני בן שש-עשרה, נעקר משגרת יומו כשהוא נשלח למשימה חסרת סיכוי: לאתר את הבעלים של כלב גדול ופרוע שנמצא משוטט ברחובות ירושלים – והוא זה שיריץ כבסחרחורת את העלילה של אסף בספר. כך מגיע אסף לאנשים ולמקומות שבאמצעותם נגלה לו, כמו בפאזל, סיפור מופלא השואב אותו לתוכו – סיפורה של תמר, נערה בודדה וסוערת, שנלכדה בסבך של עולם אפל ומסוכן, ונאבקת בו באומץ. לתמר תוכנית-הצלה נועזת, כמעט מטורפת, ולאסף הנדהם והמוקסם אין ברירה אלא להילכד אתה בסיפור שלה, לרוץ אתה עוד לפני שהוא פוגש אותה ממש. לשניהם יהיו אלה ימים של מסע אל גבולות ההעזה, הנדיבות וההקרבה; מסע של התבגרות מואצת. סיפור-התשתית מעולם האגדות על הנסיכה השקועה בשינה עזה, ועל הנסיך הגואל, מהדהד בספר, אך גם מתפרק בו ונבנה-מחדש אחרת. אפשר לגלות כאן את המגדל, המבצר או הטירה החסומים, האי הנעלם בלב ים, סבך השיחים הקוצניים, היער, המערה, הבריכה או הבראש שהנסיכה משוקעת בהם, מעגל-האש הלא-עביר, הסם שהישקו אותה תחליפי-ההורים המאיימים, בעל-החיים המוליך את הנווד-הנסיך ליעדו, המבחנים שעליו לעבור בדרכו להבקיע את הסבך, המפתח, התיבה בה מופקד האוצר, מחלפות השיער הנגזזות, וכו'. אבל כאן 'הנסיכה' היא זו שגואלת באומץ; 'הנסיך' (אסף) הוא זה שרדום; ודווקא בהורים כמו הוטל ה"כישוף שרוקן אותם מעצמם, רק קליפת הוריה נשארה; "ומן המגדל פורצת דווקא תחליף-האם, לאחר שבאה הדקירה שנקבה את קרום המלים שהיו חיה עד אז...</p>		<p>מישהו לרוץ איתו</p> <p>11</p>
<p>גבר רואה אישה לא מוכרת לו, מחבקת את עצמה בתוך קבוצת אנשים, מבדילה את עצמה מהם; היא נוגעת ללבו (מדוע?); הוא כותב לה מכתב ומציע לה קשר עמוק, חופשי, עירום מכל קליפות היומיום, לצד המשך חייהם כל-אחד עם בן זוגו וילדו, אבל הוא עומד על כך שהקשר יתקיים אך ורק באמצעות מלים כתובות. פנייתו, הנואשת כמעט, נוקבת אותה באופן שאינו מוכר לה (למה?); היא נענית לו, אבל מקווה שתצליח להפוך אותו ממלים כתובות לבשר-ודם של מציאות חיה. הספר מביא את התכתבותם, אך רק מצד אחד – מצדו של הגבר, יאיר. את מכתביה של מרים נותר לנו רק לשער. שניהם כותבים כדי להיות. הסיטואציה השברירית, של שני אנשים בתוך סוגריים משותפים הבוראים יחד עולם פרטי ואינטימי, אמורה לאפשר לכל אחד מהם "להיות כל מי שמבטך יראה בי". התהייה למה כזה הוא הקשר ביניהם, למה נכנסו אליו, למה הוא נקטע (זמנית או סופית), זוכה שוב ושוב לתשובות משתנות, וההתמודדות השונה של כל אחד מהם עם התשובות הללו הופכת לסיפורו. דרך ארוכה עובר אדם עד שהוא גובר על הפחד לגעת נגיעה מלאה וחשופה בנפשו של אדם אחר. אולי יאיר (שמצטייר כבן-דמותו של אהרון מ'ספר הדקדוק הפנימי', לאחר שבגר ו"ניצל" – התחתן, הוליד ילד, מצא את מקומו בעולם) ייוולד מחדש כשיוותר על הפרדות האלימות שהוא עושה בתוכו, ויאפשר לעצמו להתגלות בפני אדם אחר.</p>		<p>שתהיי לי הסכין</p> <p>12</p>

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

<p>יהודה קמינקא מגיע מארצות-הברית לישראל לתשעה ימים כדי להתגרש סוף-סוף מאשתו נעמי, המאושפזת זה חמש שנים במוסד לחולי-נפש. מעבר לאוקיינוס מחכה לו אישה חדשה ותינוק בבטנה. הדרמה המשפחתית, המתגלגלת אל שיאה בראשון של פסח, נמסרת לחלופין 'מפי' כל אחד מבני המשפחה, כולל בני זוגם, ואפילו המאהב הזמני של אחד הבנים, והכלב הוותיק הורציוס.</p>		<p>13</p> <p>גירושים מאוחרים</p>
<p>המספר הוא רופא מתמחה הנאבק על מקומו במחלקה הכירורגית. הוא נקרא ללוות זוג הורים – לזר ואשתו דורי – להודו, להחזיר משם את בתם, שחלתה בצהבת קשה. המסע להודו תופס את חלקו הראשון של הרומן, אך גלגוליו מחלחלים למלוא אורכו של הספר. בנג'י, הרופא הצעיר, הנוסע "כבן עם הוריו", עומד נפעם מול עוצמת הזוגיות של הזוג לזר, השונה כל-כך מזו של הוריו, ונשאב לאהבה "אבסורדית". ואכן, המנוע של הרומן הוא "המסתורין" המוליך שני יצורים נפרדים לקשור את עצמם זה לזה בשלשלת אחת, בחיבור המעניק, לכאורה, חיוניות, המְרָאה, תחושת שחרור – אבל הוא גם "קשר", דהיינו: שלשלת כובלת. הספר תוהה אחר השייט מזהות לזהות, אחר "עירו-הדם" הסימביוטי הזה, אשר משנה את ה'אני' כמו בהתאהבות שזורמת פנימה "בלתי ניתנת לשליטה, וכמו ממקור חיצוני, כאילו הייתה אינפוזיה של קוקטייל עשיר... שמטפטף בסתר לתוך מעמקי האורגניזם ומשנה את הנוסחה שלו". אבל אולי מונח "המסתורין" האמתי של הספר דווקא במקום אחר, בקשר בין בנג'י למיכאלה, שהוא סיפור האהבה המוסתר של הספר – מיכאלה הנינוחה, הלא מתערבבת, המלווה ותומכת בסובלנות ואמפתיה, והסבורה שכל אדם אחראי לגורלו. הדרך שהיא מציעה אינה בדידות ואינה סימביוזה אלא קיום יחד אגב אוטונומיה. "אין אנו שתי נשמות הקושרות ביניהן קשר נצחי, אלא רק שני נהרות זורמים, שבטוחים כל אחד בעומקו ובעצמאות האפיק שלו, ועל כן אין חשש שמימיהם יתערבבו קצת אלה באלה."</p>	<p>יהושע א.ב.</p>	<p>14</p> <p>השיבה מהודו</p>
<p>הכל מתחיל בפיוגוע. אישה בשנות הארבעים שלה, בלי שום מסמך מזהה, נפצעה אנושות בשוק הירקות בירושלים, נאבקה במשך יומיים על חייה, ואחרי מותה שכבה אלמונית במדור המדים של בית החולים, בהמתנה לבירור זהותה. בחיפוש נוסף בסל הקניות שלה התגלה תלוש משכורת של מאפייה גדולה בירושלים, קרוע ובלי שם. אבל העובדים והממונים במאפייה לא הרגישו בהעדרה של שום עובדת. מקומן ירושלמי עומד לתקוף את המאפייה על התנכרותה לעובדת שלה מתוך "חוסר אנושיות מזעזע". אבל הבירור במאפייה מגלה שהעובדת - לא-יהודייה מחבר-המדינות, מהנדסת במקצועה, שעבדה במאפייה כפועלת ניקיון, פוטרה לפני חודש, ורק בגלל תקלה ביורוקרטית המשיכה לקבל משכורת. אברהם ב. יהושע שוב מפתיע אותנו בעוצמת דמיונו, בתפניות הלא-צפויות ככל שמתקמת קריאתנו בספר; ועוד יותר ביכולתו הרעננה להוליך את כתיבתו לטריטוריות חדשות של הנפש ושל המציאות הכי עכשווית, וכל זה בשפע של פרטים דקים ומדויקים. זהו סיפור פותח מחיצות, המחדש את המרופט, תוך שהוא מהבהב בין הפסיכולוגיה האישית לבין האידיאולוגיה הלאומית, בין האינטימי לבין המטפיזי.</p>		<p>15</p> <p>שליחותו של הממונה על משאבי אנוש</p>

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

אבירם פלדמן - בגרות ופסיכומטרי

aviramfeldman.co.il

<p>סיפור התאהבותם של אישה נשואה וגבר נשוי. חמוטל ואיש זר בשם שאול נפגשים במחלקה הסיעודית שבה מאושפזים אמה ואביו. בעודם חווים את החוויה המטלטלת במחלקה הסיעודית הם נאחזים זה בזה בעוצמה גדולה כדי להתגבר על הבדידות, הייאוש והאין אונים. וכך מתפתח בין השניים קשר מיוחד, סוער ונואש, על רקע הדעיכה של הוריהם. ההתאהבות החדשה מחזקת את חמוטל, גיבורת הרומן, בהתמודדות עם הפרידה ההולכת וקרבה מאמה ובמאבק הסמוי בינה לבין בעלה ובנותיה. בין ההתאהבות לבין מות אמה עורכת חמוטל מסע של הבנה והתפייסות עם עצמה ועם הסובבים אותה.</p>		<p>16</p> <p>איש ואישה ואיש</p>
<p>כשהיה בן שבע בילה מאיר חמישה חודשים ארוכים עם אביו, משורר שחי בשולי הבוהמה של תל אביב של שנות השישים. אמו נטשה את שניהם ונסעה לארצות הברית, והוא נגרר עם אביו מבית קפה אחד למשנהו, מדירה ארעית אחת לאחרת, מאישה לאישה, עד לחיים שמוטב שילד לא יהיה עד להם. עד שלילה אחד מתרחש אירוע נורא ממה שמסוגל מוחו לעכל, והוא נשלח אל אמו ומתבשר על מות אביו. עשרים ושלוש שנים לאחר מכן נודע לו שאביו חי, והזיכרונות שנקברו עם הידיעה על מותו פורצים אל תודעתו והוא אנוס לעשות בהם סדר, לפענח את חייו שלו, את יחסיו עם הוריו, ולנסות לברר, מתוך המקטעים שקלט ומן העדויות שהוא אוסף, את האמת בדבר אירועי אותו הלילה, בנשים של אבא, הממוקד כולו בתעותו, ואולי דווקא במהימנותו האכזרית, של הזיכרון האנושי, מתגלה במלוא עוצמתה יכולתה של ליברכט לשרטט יחסי אנוש מורכבים, על אפולוליותם וצדם המואר.</p>	<p>ליברכט סביון</p>	<p>17</p> <p>הנשים של אבא</p>
<p>מורה חיילת החולמת להגשים פנטזיות חינוכיות בעירת פיתוח ונתקלת בקבלת פנים אלימה; גבר רודף נשים שאשתו ניחנה ביכולת לעקוב אחריו מרחוק; נערה הנוסעת לסדנת כתיבה בעיר הגדולה ולומדת שם שיעור על חשיבותה של נקודת המבט; רופא חילוני המזמין אישה חרדית לשיחה על אודות בנה שהרחיקה מעליה לפני שנים. בפנינים לאור היום מכנסת סביון ליברכט שורה של דמויות נוגעות ללב, שחלומותיהן מתנגשים בעוצמה במציאות, ובלית ברירה – מתעצבים מחדש. בסגנונה הנפלא שקנה לה אוהבים רבים וזיכה אותה בפרסים ספרותיים בארץ ובעולם, ליברכט בוחנת את היחסים הסבוכים והדינמיים שבין מרכז לשוליים. גיבוריה חוצים שוב ושוב את הגבולות הגלויים והסמויים המסמנים את הפריפריה על שלל סוגיה - פריפריה גאוגרפית, חברתית ורגשית. מה שממתין להם בצדו השני של הגבול - בין אם חצו אותו מרצונם ובין אם אולצו לעשות זאת - מטלטל אותם ואת הקוראים כאחד.</p>		<p>18</p> <p>פנינים לאור היום</p>

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

אבירם פלדמן - בגרות ופסיכומטרי

aviramfeldman.co.il

<p>והרי דמויות אחדות מקובץ הסיפורים: אישה יהודייה, שמבקשת לבנות חדר על גג דירתה, ופעול בניין ערבי. אם היוצאת להשיב את בתה הביתה, ומתוודעת אל עצמה. גבר ואשה, שפגישתם המחודשת מתרחשת בצל פרידתם. חייל מילואים שבמשימה צבאית במפגש עם אנשי כפר ערבי, שהכיר בנעוריו. משורר צעיר שנתקף אימת החידלון. עסקנית בארגון שמאלי ובנה החוזר בתשובה. גיבורים אלו, המוצאים את עצמם בתוך הזמן הזה, חייבים להכריע בין הנאמנות לאמת ישנה ובין קבלת דין המציאות החדשה הצומחת תחתיה.</p>	<p>תפוחים מן המדבר</p>	<p>19</p>
<p>כבר שנים שגברת ורבורג מאוהבת באותו הגבר, וכבר שנים שאין לה מושג למה. האם אהבתה היא תוצר של נפשה המסוכסכת, תגובה לחיי הנישואים של הוריה, אולי תערובת של צירופי מקרים והחלטות מודעות, ואולי נס גדול שאין לו סיבה ותכלית? "עד שמשפחת סירקין קנתה את הדירה מולנו, לא היה לי סיפור משפחתי." כך פותחת המספרת נטולת השם, היא גברת ורבורג.</p>	<p>גברת ורבורג</p>	<p>20</p>
<p>אינני סובל מצניעות מופרזת, אבל לא הייתי טורח על הספר הזה אילולא התרשמתי כל כך מלוויית. היא הייתה ללא ספק הצלחה מסחררת. ראש המשלה בכה מעל קברי, מאות אנשים הצטופפו במעברים, וכמובן שהצלחתי לעורר שערורייה אחת אחרונה בכך שלראשונה בתולדות המדינה נקבר אדם קבורה חילונית בבית קבורה אורתודוקסי. בתום הלוויה, בעת ששולה צעדה החוצה, היא מלמלה באוזני עליזה אולמרט: "אני כל כך מתביישת." עליזה שאלה למה. "תמיד ידעתי שהוא חשוב," אמרה שולה, "אבל רק עכשיו אני קולטת שלא הבנתי עד כמה." אל תכעסי על עצמך, שולינק'ה, גם אני לא הבנתי. שכן רק אחרי מותי חדרה אלי ההבנה - או ההכרה - שהייתי האחרון. כוחו המהפנט של ספר זה נעוץ בראש ובראשונה במעשה הכתיבה שלו. אחרי מותו של טומי לפיד, נכנס יאיר לפיד לעורו ולנפשו - ולסודות המשפחה - של אביו וכתב אוטוביוגרפיה מפעימה בגוף ראשון. קולו של האב המת הופך לקולו של הבן החי, ושניהם יוצאים למסע המתחיל בגטו בודפשט ומסתיים על הכורסה הקרובה ביותר לראש הממשלה הישראלי. זיכרונות אחרי מותי מעיד על הבן לא פחות משהוא מספר על האב - והוא מספר הכול. טומי לפיד (-2008 1931), ילד ניצול שואה שהפך לעיתונאי ופוליטיקאי משפיע, מגולל כאן את חייו הסוערים ואת מותו נטול החרטות, מתחשבן עם עברו ועם יריביו בשנינות העוקצנית שאפיינה אותו, וחושף פרשות שעוד ידובר בהן.</p>	<p>זיכרונות אחרי מותי</p>	<p>21</p>

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

<p>פאניה סילס, גיבורת הרומן גיא אוני שראה אור לראשונה ב-1982, היא אחת הדמויות האהובות בספרות הישראלית של העשורים האחרונים. הנערה ילידת רוסיה שלא ידעה כי היא פמיניסטית וכי היא נמנית עם אנשי העלייה הראשונה, שנמלטה מפוגרום במולדתה והגיעה לגיא אוני, הלא היא ראש פינה של ימינו, הצליחה לא רק להכות שורשים ולפרוץ מסילות בגליל העליון, אלא גם לסלול דרכים חדשות לספרות הישראלית של השנים הבאות. סיפור עלייתה של פאניה וניסיונותיה לבנות לעצמה ולמשפחתה בית בארץ ישראל היה לסיפור שדרכו התוודעו דורות של קוראים להיסטוריה המוכרת פחות של העלייה הראשונה. הוא גולל לראשונה את סיפורן של הנשים הנפילות ששמן נפקד מספרי ההיסטוריה, כי ברשימות האיכרים הגואלים את אדמת הארץ הופיעו בדרך כלל שמות של גברים בלבד.</p>		גיא אוני	22
<p>"כוח רצון. אם אני חושבת על הגדרה שתתאים לה, הייתי בוחרת ב'כוח רצון'. הרצון לכפות את דעותיה ואת רצונה בכל הכוח. שונאת, אוהבת, נקמנית, סוגדת לעולמי עד. מי שלא הסכים אתה היה 'צבוע' או 'אינטרסנט' והפך בבת אחת לאויב שצריך למגר. כן, 'כוח רצון'. כך הייתי מגדירה את גבי, את אישיותה ואת חייה. 'רומן חדש ושנון של שולמית לפיד שספריה רבי המכר תורגמו לשפות רבות. יצירה סאטירית מבריקה שעניינה במשורר עלום, במעריצה עיקשת ובביצה הספרותית של תל אביב.</p>	לפיד שולמית	חיבוק דב	23
<p>עם הגיעה לפרקה מתעורר בנוניה סילס, בת הזקונים של פאניה סילס, גיבורת הרומן "גיא אוני", רצון עז להרחיק מהחיים המגוננים של בית אמה בראש פנה. השנה 1912, וחנה מייזל אך זה הקימה בכנרת את חוות העלמות המפורסמת שלה, שבה היא מבקשת להכשיר עלמות צעירות לחיי אדמה. נוניה עוזבת את בית אמה בשל אהבתה למתניה בן שלום ומצטרפת לחווה כחניכה. שם היא פוגשת צעירות אחרות בנות גילה, בהן רחל המשוררת. חלקן, כמוה, מגששות אחר עצמאותן וחלקן מבקשות להשתלב בחזון ההתיישבות של הקהילות החלוציות השונות.</p>		חוות העלמות	24
<p>רות פֶרלמוֹטֶר שירתה במוסד כל חייה והשתתפה באינספור מבצעים שהשתיקה יפה להם. עתה, לאחר פרישתה, זקוק לה המוסד פעם נוספת – היא מתבקשת לחקור את מותו של עמית לשעבר, סוכן מוסד בגמלאות, שנמצא ירוי לא הרחק מביתו. החקירה של רות תוביל אותה למכתבים היסטוריים שכתב בנימין זאב הרצל לאשתו ולאמו, לפרשיות ריגול שהסתבכו ולמעשים שנעשו במוסד ואולי לא היו צריכים להיעשות. היא תוביל אותה גם לסיפור אהבה אחד, קצר ונוגע ללב, שנדמה שנשכח אפילו ממנה.</p>		טעות אנוש	25

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

אבירם פלדמן - בגרות ופסיכומטרי

aviramfeldman.co.il

<p>רומן פראי, הכתוב כיומן אישי של מפקד צוות לוחמים במובלעת קטנה, הזוויה זרה, עם חוקי משלה, מלכודי 22 משלה, ובוודאי שפה משלה. חמש שנים אחרי הנסיגה מלבנון חוזר לירז ליברטי אל השנה שטלטלה את חייו- השנה האחרונה של צה"ל על הבפור. הוא חוזר אל ריבר החובש שהבטיח למות למענו; אל אושרי הסמל, שנשבע לירות בו אם יאבד יד.....ואל אלה שלא חזרו.</p>	<p>לשם רון</p>	<p>26 אם יש גן עדן</p>
<p>בלי כחל ושרק מספר המחבר סיפור רב עוצמה על יושבי החצר הזאת ועל חייהם המחוסרים פרטיות בכל יצירותם. בתוך כך עולה דמותה של ויקטוריה הילדה, הנערה, האוהבת, האישה, האם, בשמחתה ובסבלה, כשהיא עושה את דרכה מראשיתה בימי התורכים ומלחמת העולם הראשונה, ועד אחריתה ברווחתה של דירה ברמת-גן של ימינו, בזמן שהיא האם הזקנה של משפחה ישראלית ענפה. בעצמה יתרה מתבלט בתוך כל אלה הסיפור המרתק והמדהים של חיי נישואיה ואימהותה, והקורא הנפעם נוכח שהוא מלווה את דמותה של אישה מופלאה.</p>	<p>מיכאל סמי</p>	<p>27 ויקטוריה</p>
<p>הודא, בחורה ישראלית ערביה, שקוראת את יהודה עמיחי וחברותיה יהודיות, והיא שייכת לשני עולמות, לעולם מוצאה הערבי ולעולם תרבותה העברית, מספרת את סיפורה המרתק של משפחה ערבית מופלאה בוואדי של חיפה, ואת סיפורי האהבה שלה ושל אחותה. בעט אמן מתוארות פגישות והתנגשויות דרמתיות בין הוויות ותרבויות, שמתוכן עולות שאלות נוקבות על מציאות חיינו בארץ.</p>	<p>מיכאל סמי</p>	<p>28 חצוצרה בוואדי</p>
<p>זאב אפשטיין, גבר ישראלי עשיר ומצלח, בן מסור לאמו ניצולת השואה ורדופת הפחדים, מגלה יום אחד שהוא בן מאומץ: הוריו הם פלסטינים שנמלטו מחיפה בשנת 1948 והוא נשאר בעריסתו בסערת המנוסה. זאב הוא במובן מסוים דור שני גם לשואת היהודים וגם לנכבה של הפלסטינים, והוא עושה כל שביכולתו לשאת באהבה ובאומץ את המשא הכפול והבלתי אפשרי הזה. לאחר שאמו הביולוגית, נבילה, מגלה אותו ונכנסת לחייו, נרקמים ביניהם יחסים מופלאים של חום ועדנה, בעוד המציאות הישראלית-פלסטינית האכזרית ממשיכה בשגרת הכיבוש מזה והטרור מזה. הניסיון הרב-תרבותי המיוחד של סמי מיכאל מאפשר לו להוסיף ולעורר שאלות נוקבות על אודות שני העמים החיים על אדמה מדממת, והוא עושה זאת כדרכו ביד של אמן רגיש ומעמיק.</p>	<p>מיכאל סמי</p>	<p>29 יונים בטרפלגר</p>
<p>סופה בין הדקלים. מרדף על גבי גשר הרכבת מעל החדקל הגועש, התכתשות אלימה עם בריון בסמטה חשוכה, אהבה ראשונה ואוטובוס האימים, הקרב על השכונה והעליה לארץ - הם אחדות מפרשיות חייו הסוערות של נורי - נער יהודי אמיץ - לב שנעוריו עוברים עליו בעיראק, בימי הסכנות של מלחמת - העולם השנייה.</p>	<p>מיכאל סמי</p>	<p>30 סופה בין הדקלים</p>

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

<p>"אני שומע אותה יוצאת מהמקלחת, ויכול ממש לראות, דרך הקיר, איך היא מברישה את השיער הארוך שלה, פורמת את הקשרים עד שהוא נהיה חלק. אני שומע אותה מדברת, לא ברור עם מי. אני לא מבין אף מילה, אבל הטון מוצא חן בעיני. מלא מרץ, דעתני, נכון תמיד לפרוץ בצחוק. אני חושב לעצמי: גם היא לבד בבית. בדיוק כמוני". עמיר ונועה, זוג סטודנטים, עוברים לגור יחד בפעם הראשונה. בקיר שמפריד בינם לבין סימה ומשה, בעלי הבית שלהם, פורץ משה אשנב קטן, כדי שהדיירים יוכלו להרים את מתג הדוד המשותף. אבל מהר מאוד מתברר שחוץ מיד אקראית עוברים דרך הפתח הזה גם דברים אחרים. לגמרי. ארבעה בתים וגעגוע הוא רומן סוחף ומענג על ארבעה זוגות וילד אחד בלתי נשכח, שחיים בית ליד בית ביישוב קטן ליד ירושלים. לכל זוג סיפור משלו, אלא שבתוך זמן קצר הסיפורים מתחילים להתערבב ולעבור דרך הקירות. קשרים מותרים, אהבות ניצתות, וכל מה שהיה יציב ובטוח, מתחיל לרעוד.</p>		ארבעה בתים וגעגוע	31
<p>מיום שהניח כיפה על ראשו ועלה לעיר הצדיקים משתדל משה בן צוק בכל כוחו לשכוח את חייו הקודמים, ובייחוד את איילת, אהבת נעוריו. אלא שאז, בדיוק כשנדמה לו שהוא מצליח, מטיל עליו הבוס שלו - ראש העיר - משימה שמאיימת להצית הכול מחדש.</p>		המקווה האחרון בסיביר	32
<p>זה היה רעיון של עמיחי, הפתקים. מה שחשבתי, הוא אמר, זה שכל אחד מאתנו ירשום על פתק איפה הוא רוצה להיות בעוד ארבע שנים, מכל הבחינות. ובעוד ארבע שנים נפתח את הפתקים ונראה מה קרה בינתיים. כך, במשחק תמים לכאורה, מתחיל הרומן משאלה אחת ימינה, ומכאן – הכול מסתבך. אשכול נבו, מחבר רב המכר עטור השבחים ארבעה בתים וגעגוע, צולל בספרו החדש לתוך המים העמוקים של החברות הקרובה, חברות יפה וכואבת בין ארבעה גברים ושלוש נשים שחייהם ומשאלותיהם נכרכים אלו באלו, בעלילה מלאת תנופה ורבת תהפוכות. בשפה צלולה וכובשת, בכישרון שלו ליצור אינטימיות מידית עם קוראיו, ובעדינות שבה הוא מסיר את הלוט מעל הרגעים הקשים ביותר, מצייר אשכול נבו תמונה רבת עוצמה ומזמין את הקורא לגלות מה עושה הזמן לחברויות שלנו ולמשאלות שלנו.</p>	נבו אשכול	משאלה אחת ימינה	33
<p>"קורה משהו. אני לא יכולה לספר אותו לאף אחד. אבל חייבת לספר אותו למישהו." אף פעם אי אפשר לדעת מה באמת מתרחש מאחורי הדלת של השכנים. שלושה וידויים עוצרי נשימה של שלושה דיירים בבניין אחד במרכז הארץ משתלבים זה בזה וחושפים את הסודות והשקרים שבלעדיהם משפחות לא יכולות להתקיים. אשכול נבו נוטל הפעם את הז'אנר הקלאסי של הווידי, צולל עמו אל זרמי המעמקים של החברה הישראלית ומוכיח שוב את כישרונו המזהיר למשוך בחוטי הסיפור ולהאיר את הפינות הנסתרות ביותר בנפש האדם.</p>		שלוש קומות	34

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

<p>בחורף של שנת 1959 עולמו של שמואל אש הצעיר מתהפך עליו: חברתו עוזבת אותו, הוריו פושטים רגל, והוא נאלץ לקטוע את לימודיו באוניברסיטה. לאחר ייאוש הוא מוצא לו מפלט ופרנסה בבית אבן ירושלמי נושן, ששם עליו לשמש איש שיחה לזקן נכה ושנון. כשהוא מגיע לביתו החדש פוגש שמואל אישה יפה ומושכת ושמה עתליה אברבנאל, המבוגרת ממנו כמעט פי שניים, והיא רומזת לו שמוטב שלא יתאהב בה, פן יסולק מן המקום כמו קודמיו. כך מסתגרים להם שלושת גיבורי הספר בבית האבן שבקצה העיר, ונדמה שהם שוקעים בשגרה שקטה. אבל שמואל הביישן והעדין סוער מבפנים. התשווקה והסקרנות שעתליה מעוררת בו נהפכות אט-אט להתאהבות נואשת. גם המחקר שזנח, על ישו בעיני היהודים, שב לרתק אותו, ושמואל הולך ונשאב אל סוד דמותו המקוללת של יהודה איש קריות, התגלמות הבגידה והשפלות. בהדרגה נחשפים בפניו הסודות הרודפים את הבית וקושרים את דייריו בעבותות של חושך. בבית המסוגר והמבודד מהלכות לפעמים מעין רוחות רפאים.</p>		<p>הבשורה על פי יהודה</p> <p>35</p>
<p>"אני כותבת מפני שאנשים שאהבתי כבר מתו" - כך נפתח מיכאל שלי, מפסגות הספרות העברית החדשה. חנה גונן, גיבורה בלתי נשכחת, מספרת את סיפור אהבתה האוזלת לבעלה מיכאל בעודה שוקעת יותר ויותר בתוך עולמה הפנימי, עולם של נסיכה שבויה המתגעגעת למרחקים שנבצרו ממנה.</p>	<p>עוז עמוס</p>	<p>מיכאל שלי</p> <p>36</p>
<p>עמדתי מוקף עד-לאין-תקווה במעגל רוחש של אוכלי-אדם משוחים בצבעי המלחמה ומנופפים רחמים וחניתות. בידיים ריקות הכיתי בהם על ימין ועל שמאל, ואחרים, רבים מספור, נהרו ובאו בזעקות-קרב מחביון היער... וכבר כוחותיי הלכו ואזלו והמון האויבים סגרו עלי בשיניים לטושות ובצהלת-ניצחון ואז שרקתי אני שריקה אחת נמוכה ומתוך הסבך זינק עליהם הזאב הפרטי שלי, אכזר ואיום היה, מבתק גרונות בשיניו עד שנפוצו הפראים בשאגות-אימה לכל עבר והוא השתטח לרגלי... "כאלה ואחרות הן הרפתקאותיו של סומכי, ילד ירושלמי בסוף תקופת המנדט הבריטי, שחבריו קוראים לו בשם "הילד המשוגע", מפני שתמיד הוא מסתבך בצרות עד שהוא מוותר על כל מה שהשיג בהרפתקאותיו - וזוכה באהבתה של אסתי היפה.</p>		<p>סומכי</p> <p>37</p>

הוצאת ספרים

שיעורים פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

אהבה וחושך הם שניים מן הכוחות הפועלים בספרו זה של עמוס עוז, אוטוביוגרפיה הכתובה כרומן משוכלל, מעשה ספרותי צרוף ומזוקק שנפרשים בו שורשי משפחתו של עוז, קורות ילדותו ונעוריו בירושלים ובקיבוץ חולדה, חייהם הטרגיים של הוריו, וכן תיאורים אפיים נרחבים של ירושלים, תל אביב וחיי הקיבוץ בשנות השלושים, הארבעים והחמישים. העולם הספרותי והעולם האקדמי מצוירים כאן בהרחבה, בהומור סלחני ולעתים גם באירוניה נשכנית. זהו מסע אמיץ עתיר כלים ספרותיים מגוונים ומפתיעים, מסע לחישוב האירוע המכריע של הילדות: מסע אל הרגע שאין בלתו, רגע אשר ממנו והלאה נסגרים חיי הנער השקוע בדמיונות ונפתחים חיו של איש הכותב. זהו דיוקנו של אמן כאיש צעיר אש סודות המשפחה, סבלותיה ותסכוליה הופכים להיות הליבה של כתיבתו. עמוס עוז שוטח כאן סיפור חייהם, אהבותיהם ושיגיונותיהם של ארבעה או חמישה דורות: בני משפחת קלזנר, כפריים מיערות ליטא ומלומדים מאודטה, בהם סבו של עמוס עוז מצד אביו, אלכסנדר קלזנר, רומנטיקן מושבע, לאומן נלהב, משורר ורודף נשים המוקף לעת זקנתו באהבת נשים, וסבתו, שלומית לוין, אישה אירופית בעיני עצמה שהלונט מעורר בה תיעוב ופחד, ואחי-סבו, הפרופסור הנודע יוסף קלזנר. אף משפחת אמו של עמוס עוז מצוירת כאן על פני יריעה רחבה, החל באבי-סבו, אפרים מוסמן, שבהיותו בר-מצווה השיאהו לילדה בת שתיים-עשרה והוא התעקש ועמד על זכותו לממש את ליל הכלולות מיד אחרי החופה, דרך סבו של עמוס עוז, נפתלי הרץ מוסמן, שנמסר בילדותו להיות שוליה של נסיכה רוסית ועשה חיל וסופו שעבד לעת זקנתו כעגלון במפרץ חיפה, ועד לדורות האחרונים, בלב נספר משתרע סיפורן של שלוש אחיות, אמו של עמוס עוז ושתי אחיותיה, כמו גם סיפור נישואיהם של הורי עוז: נישואים מוזרים, מלאי עדינות וייסורים, שהסתיימו בהתאבדותה של האם בעלת הנפש הפיוטית ובהשתנותו של האב, למדן חריף ובקי שלא זכה להגשים את חלומותיו ושימש רוב חייו ספרן בספרייה הלאומית. לא נפקד גם מקומן של דמויות ידועות: בעין חדה, במבט שארוגות בו שנינה וחמלה ופליאת ילד, מצייר עוז את דמויותיהם של טשרניחובסקי ועגנון, בן-גוריון ובגין, ועמהם שלל סופרים ומתקני עולם ותימהוניים ירושלמים, כמו גם מייסדי קיבוץ חולדה: דווקא הצדדים המגוחכים והנוגעים ללב שעוז מוצא בהם הופכים אותם לדמויות בשר ודם. כרקע לשלל העלילות המסועפות, האפיזודות המכמירות-לב והסצנות המבדחות משמשים חלומותיו ושיאיותיו של עמוס הילד, הספרים שאהב, הספרים שהוא עתיד לכתוב, וחיי היום-יום המוזרים, המפחידים והסהרוריים במקצת של יהודים מבוהלים, בעלי חלומות ובעלי שיגעונות, בירושלים של תקופת המנדט, במשך ימי המצור ומלחמת העצמאות ובשנותיה הראשונות של המדינה. כל אלה מצטרפים לסיפור עמוק, מרתק וגלוי-לב, סיפור על אהבה וחושך, סיפור אשר בו האמת הביוגרפית והאמת הנפשית האפופה חלומות ודמיונות מתעתעות בקורא, מתגוששות, חוצות זו את זו בפליאה ילדותית ובהיקסמות גדושת המצאות. יצירה עשירה ברגעים מפעימים שבהם נחשף בתנופה אמנותית האישי ביותר לאום של מאורעות היסטוריים-לאומיים. כל אלה נפגשים כאן בחיתוך גורלי.

סיפור על אהבה וחושך

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

<p>"כזה הוא הסיפור שלנו: בא החושך, מסתובב קצת, חולף וחוזר אל החושך. משאיר אחריו זיכרון שמעורבים בו כאב וקצת צחוק, חרטה, תימהון. עגלת הנפט הייתה עוברת אצלנו בבקרים, המוכר היה יושב על דוכנו, מחזיק ברפיון במושכות, מצלצל בפעמון יד ומפזם לסוסו הזקן מין שיר מתמשך ביידיש. לבחור העוזר במכולות של האחים סינופסקי היה חתול מוזר שעקב אחריו לכל מקום, לא רצה להיפרד. אדון לצרוס החייט מברלין, אדם מהנהן וממצמץ, היה נד בראשו כממאן להאמין למראה עיניו, מי שמע על חתול נאמן? והיה אומר: אולי זהו גייסט (כלומר: רוח) הרופאה הרווקה מגדה גריפיוס התאהבה במשורר ארמני והלכה אחריו לקפריסין, לעיר פמגוסטה. כעבור שנים אחדות חזרה והביאה עמה חליל צד שנקרא בשם פלוט, ויש לפעמים שבלילה הייתי מתעורר ושומע ומין לחש פנימי אמר לי אתה שלא תשכח את זה אף פעם, הלא זה העיקר, הלא כל השאר הוא רק צל ומה הוא הצד השני של מה שהיה באמת? אימא שלי הייתה אומרת: הצד השני של מה שהיה הוא מה שלא היה ואבא: הצד השני של מה שהיה הוא מה שעוד יהיה". גיבור הספר פנתר במרתף הוא נער המכונה "פרופסור" מפני שאינו מפסיק לבדוק מילים, להפוך אותן, להרכיבן ולסדרן מחדש. בימים של חרדה ושל עוינות הדדית הוא מתיידד עם שוטר בריטי תימהוני ומואשם על ידי חבריו בבגידה. בתוך כך הוא מגלה את עצמו מחדש, בודק, מהפך ומרכיב מחדש את עולמו, את יחסו להוריו, לאויב, ולעצמו. זהו סיפור עלילה מרתק, חכם ושובה לב, פרי עטו של אחד מבכירי הסופרים העבריים בימינו.</p>	פנתר במרתף	39
<p>רומן המכתבים הידוע של עמוס עוז מנסה לפענח את פרשת נישואיהם האומללים של אילנה ואלכס, ואת פשר התכחשותו לבנם המשותף. היא נישאה מחדש וגרה בירושלים, אלכס גר בשיקאגו, ואחרי שנים של נתק ביניהם אילנה כותבת לו - ופותחת בכך סודות ישנים, עלבונות ושקרים. לתכתובת הענפה - עשרות מכתבים ומברקים - מצטרפות דמויות נוספות: בנם בועז, בעלה השני של אילנה, אחותה רחל ועורך דינו של אלכס, כל אחד כותב בסגנונו הייחודי ומוסיף עוד נדבך לדרמה המהפנטת הזאת. המכתבים חושפים בהדרגה עלילה נפתלת ופצעי עבר, חשבון נפש שאינו יכול אלא להיכתב, ואהבה שמבקשת חסד אחרון.</p>	קופסה שחורה	40

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

<p>נער בן שש עשרה מגיע לבדו לירושלים המצולקת ממלחמת השחרור ורחוקה כל כך מבגדאד, שמשם בא. לבדו הוא מפרנס את עצמו מחלוקת עיתונים ומשליחויות על אופניים במשרד ראש הממשלה, ובלי כל היסוס מעז לחלום לעצמו חיים אחרים. לא ייאמן, אפשר לומר למקרא קורותיו של הנער נורי חלסצ'י: איך שוכנה משפחתו בכפר נידח בחולות, ושכניהם שם מוזיקאים עיוורים; ואיך שלח אותו אביו לקיבוץ, כדי שיתערה לפחות הוא בארץ החדשה; ואיך הוטל עליו להשיג למשפחתו דירה בעיר הבירה. בהוליווד אולי היו עושים מסיפורו סרט ששיאיו מלווים בתופים ובחצוצרות. כאן נשמעים מיתרי הקנון והקמאנג'ה של העיוורים, והגעגועים העולים מהם אל המולדת שנעזבה; האקורדיון של הקיבוץ שגעגעו מופנים אל מקומות אחרים; הקריאות שקוראים בגרון ניחר מטורפי ירושלים. ובין כל אלה נער אחד צנום שכדי להיות ישראלי משיל מלשונו את מבטאו ועושה הכול כדי להתערות בקיבוץ ואחר כך בעיר, ושם מתאהבת בו נערה צברית, שלהוריה הביא בוקר-בוקר את העיתון. היא בת עשירים, הוא דלפון; ומכוח אהבתם יחיו מעתה והלאה באושר ועושר? לפני שזה יתברר הוא נחוש, נורי, להתקדם צעד אחר צעד במסלול פתלתל, מפיל ייאוש לרגעים ונוטע תקווה ברגעים אחרים, עד שיתברר מי הוא.</p>	<p>עמיר עלי</p>	<p>נער האופניים</p> <p>41</p>
<p>תבוסתם של הערבים במלחמת תש"ח בארץ-ישראל עודנה טרייה וצורבת בשנים 1949-1950 בבגדד בירת עיראק. הקהילה היהודית בבגדד שרויה בחרדה מפני הרדיפות וההתנכלויות של השלטונות וההמון. לא יעבור זמן רב והיא תעלה כמעט כולה לישראל.</p> <p>זה הרקע לסיפור רב עוצמה ומרתק ביותר, מסופר בעיקר מנקודת ראותו של לאבי, נער יהודי בחבלי התבגרותו, על הפרק האחרון לשיבתם של היהודים בבגדאד ועל ימיהם הראשונים בישראל. במרכז הסיפור קורותיה של משפחה אחת - בית עמארי. לעיני הקורא נפרשת יריעה רחבה של חייה הססגוניים של בגדאד, עיר של יצרים מבעבעים בחום האקלים המדברי, ושל מדנים ותככים פוליטיים של סיעות וקבוצות למיניהן: יהודים ומוסלמים, דתיים שמרנים וחילונים מהפכנים, ציונים וקומוניסטים - הצד השווה שבהם שכולם חולמים על גאולה. ובתחתיות מפכים זרמי המהפכה המדינית והחברתית העתידה לפרוץ בעיראק בתוך שנים אחדות, וממנה תיוולד עיראק של ימינו.</p>		<p>מפריח היונים</p> <p>42</p>

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

<p>הרומן השני של יהודית קציר, "הנה אני מתחילה", הוא סיפורה של אהבה חריגה ודרמטית, על רקע המציאות הישראלית בסוף שנות השבעים, עם אירועיה הגדולים והקטנים. ריבי שנהר, שהיא גם גיבורת "למאטיס יש את השמש בבטן" – סופרת נשואה ואם, עכשיו בת 38 – מוצאת מחברות של יומן שלה מגיל 14-16. במחברות הללו היא כותבת כקטי, הנמענת הבדויה של יומנה של אנה פרנק. במשך אחר-צהריים ולילה בשנת 2001, מול "המחברות החבויות", משתחזרת האהבה האסורה בין ריבי לבין המורה שלה לספרות בחטיבת-הביניים, מיכאלה בָּרַג, אישה נשואה בשנות ה-20 שלה, ומסופרים החיים הנסתרים סביב הרומן שנמשך שנתיים. זהו סיפור חניכה העוקב צעד אחר צעד אחרי גיבוש זהותה של נערה מתבגרת, מנוכרת מאמה ומאביה הגרושים, צמאה למגע ולהכרה, מבקשת "לטרוף את החיים". הצמיחה שלה היא מינית, רגשית, וגם ספרותית. לפיכך זה גם סיפור על הקשר בין התשוקה-לגוף לבין התשוקה-למלים, שכמו נובעות מאותו מקור. האם לפנינו סיפור של אהבה גדולה ומיוחדת, או סיפור של ניצול? הנפש בוחרת איזה סיפור היא מספרת לעצמה, וריבי מכוננת סיפור של חסד והצלה, שהוא יותר מכל סיפור של אהבה.</p>		<p>הנה אני מתחילה</p> <p>43</p>
<p>אישה צעירה פוגשת גבר נשוי שגילו כפול מגילה. בהתחלה אינה אוהבת אותו. אחר-כך היא אוהבת יותר מדי. הם נוסעים, הם חוזרים, הם נפרדים. היא אינה יכולה לשכוח אותו. כך מסכמת את העלילה ריבי, הגיבורה. כל זה קורה כשאמה של ריבי גוססת מסרטן, וברקע מתפוררת חנות ספרים יוצאת-דופן, שבעליה קורא כל הזמן את "בעקבות הזמן האבוד" וחי את העבר כעכשיו מתמשך, שמתיו עדיין חיים. יגאל, הגבר הנשוי, היה הבטחה לקשר נצחי שהתנפצה, כמו זו של האב שנטש אותה, וכמו זו של נועה, אהובתה הראשונה של ריבי. כמי שנלחמה על מקומה בעלילה, לא להיות אפיזודה צדדית, פונה ריבי להתחיל את המסע מחדש, הפעם בזיכרון ובכתיבת רומן, שבו היא יכולה להיות הדמות הראשית, ובניגוד לחיים יש לה שליטה וחופש "לערבב אותנו יחד". סיפורה של ריבי מתנדנד בין התבוננות במשקפת מקרבת לבין הרכבה-מחדש של הפאזל. הסיפור כמו נועד לכונן בדיעבד את המציאות, ולא דווקא לשחזר אותה. ריבי מבקשת לבנות את חייה כמו רומן עשיר ומרתק, שנועד להפיח רוח במפרשי האהבה ולגאול אותה מן הסתמיות של חוסר-הפשר, אבל גם לכלוא אותה, שלא תפריע לחייה החדשים.</p>	<p>קציר יהודית</p> <p>למאטיס יש את השמש בבטן</p> <p>44</p>	
<p>שלוש הנובלות ה"חיפאיות" של קציר הן סיפורי אהבה המעמיתים שכבות של זמן, משחזרים-בוראים את הזיכרון כדי להפיח בו חיים מחודשים, כדי להיפרד ממנו אל חיים אחרים. בקול גדול, ובאינטנסיביות רגשית וסגנונית, מספרת קציר על שורת אירועים חריגים, פורצי נורמות, המחזדים את המצבים הרגשיים של גיבוריה ומשמשים להם אמת-מידה.</p>		<p>סיפורי חיפה</p> <p>45</p>

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

אבירם פלדמן - בגרות ופסיכומטרי

aviramfeldman.co.il

עשרים וחמש שנה חיה צילה בכפיפה אחת עם בעלה לזר, אבי חמשת ילדיה, ועם אהובה חנן, הצעיר ממנה בתשע שנים. בכל שנות הנדודים הארוכות בפלשתינה שאחרי מלחמת-העולם הראשונה גדלו שלוש בנותיה ושני בניה עם שני אבות, ו'דוד חנן' הוא שדאג לחינוכם ולחלק ניכר מפרנסת המשפחה.	צילה	46	
"הכלב היהודי" הוא סיפורו של כורש, כלב מיוחד, שנולד בשנת 1935 למשפחה יהודית בגרמניה. זהו סיפור גבורה והישרדות, סיפור על חברות אמיצה הבוחן את משמעותה של נאמנות ואת משמעותם של החיים בתקופות קשות ובכלל. זהו סיפור המסופר מפי הכלב, מנקודת מבטו של יצור נבון והרואה את העולם מגובה 50 ס"מ מעל פני הקרקע אך עם זאת מיטיב להבחין ולראות. סיפור המעניק תשובות רבות על השאלות מי מאיתנו הוא הכלב היהודי ובמה, אם בכלל, מותר האדם מן הכלב.	הכלב היהודי	קרביץ אשר	47
סיפור מצחיק ומעציב, אמתי אך לא ייאמן, שתחילתו ריב אחים ואחריתו ליל אהבים, שהתרחש באוקראינה ובפלשתינה, בארצות הברית ובישראל, על שואב-האבק של סבתא של מאיר שלו ומעט גם עליה עצמה.	הדבר היה ככה	שלו מאיר	48
פרשה מופלאה של אהבה נרקמת בין שני שובכים של יוני דואר במלחמת השחרור. יאיר מנדלסון, מדריך תיירים, מספר על היונים ועל האוהבים, על עצמו, על אמו, שנתנה לו מתנה מפתיעה - סכום כסף שמאפשר לו לבנות בית חדש ולעזוב את אשתו, ועל הקבלנית שמשפצת את הבית ונעשית אהובתו יונה ונער הוא הרומן השישי של מאיר שלו, מחבר עשו, כימים אחדים, רומן רוסי, בביתו במדבר ופונטנלה סיפור מרתק על נער ובית, קן וילדה, יונה ותינוק, סיפור על תשוקת נדודים ושיבה הביתה, בני אדם ובעלי כנף.	יונה ונער		49
סיפור אהבתם של שלושה גברים לאשה אחת, אם בנם זיידה. עלילה המתפרסת על פני כשלושים שנה – משנות העשרים ועד שנות החמישים ומתרחשת בכפר בעמק יזרעאל. האישה היא יהודית והגברים: משה רבינוביץ', איכר אלמן כביר-כוח ושתקן, שברפתו היא מתגוררת, סוחר הבקר הגס גלוברמן, ויעקב שיינפלד, מומחה לבישול, תפירה, חיזור וריקוד. ועוד משתתפים: אשתו של רבינוביץ', בנו, בתו ואחיו ובני ביתו, מנהל חשבונות לבקן, פפי-הכפר ופפי-העיר, רחל הפרה האיילונית, שבוי איטלקי, עורבים וקנריות, סירות-ניר, מלאך המוות, טנדר ישן וירוק, צמת זהב, נחל גואה ואקליפטוס גדול.	כימים אחדים		50
אט-אט, בנשימה ארוכה, במונולוג אחד ובשלושה סיפורים, נפרשות תולדותיה של משפחת אופים. יחסים מורכבים של אבות ובנים, אהבת-אם ואהבת אישה. סיפור של שכול ומסירות, כאב וזיכרון, מירושלים והגליל של ראשית המאה עד לכפר בשפלה של שנות השבעים.	עשו		51

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

<p>תולדות משפחת איכרים, מראשוני המתיישבים בעמק יזרעאל, מסופרות בפי הנכד, שהתייתם מהוריו בגיל רך וגדל בבית סבו ובצל אישיותו. עולמו הוא עולם המיתוסים של ראשית ההתיישבות, תעלומות משפחתו, אגדות העמק וחיי הטבע שבתוכו גדל. את סיפורו הוא מספר באהבה ובגילוי לב.</p>		<p>רומן רוסי</p>	<p>52</p>
<p>"בשנת 1930 התאבדו אצלנו במושבה שלושה איכרים. אך בניגוד לרישומי הוועד ולמסקנותיו של השוטר האנגלי, ידעו אנשי המושבה שרק שניים מהמתאבדים שלחו יד בנפשם, ואילו המתאבד השלישי נרצח". שבעים שנה חלפו. רותה תבורי, מורה בבית הספר התיכון של המושבה, כותבת ומספרת על הרצח ההוא ועל הגברים של משפחתה - סבה, בעלה, אחיה ובנה - אותם היא אוהבת, עליהם היא כועסת, אליהם היא מתגעגעת ולהם היא מנסה לסלוח. היא כותבת ומספרת על ידידות בין גברים, על אהבה ובגידה, על נקמה וכפרתה.</p>		<p>שתיים דובים</p>	<p>53</p>
<p>וברט לנגדון, פרופסור בעל שם עולמי לתורת הסמלים הדתיים מגיע לפריז כדי לתת הרצאה. בהמשך הערב הוא אמור להיפגש עם האוצר הנערץ של הלובר — מוזיאון האמנות החשוב בעולם. אולם האוצר אינו מופיע. מאוחר יותר באותו לילה נקרא לנגדון על ידי המשטרה אל המוזיאון, ושם, בין יצירותיו המופתיות של לאונרדו דה וינצ'י, מתגלה גופתו של האוצר, ולנגדון הופך חשוד ברצח. במוזיאון האפל פוגש לנגדון את סופי נווה — סוכנת המשטרה החשאית המומחית בצפנים. להפתעתם הם מגלים כי סביב לגופה מצויים רמזים מסתוריים שהוצפנו במיוחד עבורם.</p> <p>המרוץ נגד הזמן החל. הם חייבים לפענח את הצפנים ולהגן על חפותו של לנגדון. הם יוצאים למסע עוצר נשימה, הסוחף אותם מפריז אל לונדון ומעבר להן — בין יצירות אמנות וכנסיות עתיקות, בין מסדרים קדומים וכתות אפלות, בין אבירים, אלות קדושות ודם מלכים. בסוף המסע הם יזכו לגילוי המרעיש ביותר בכל הזמנים, וגם לאמת על הסוד הנצור במשפחתה של סופי.</p> <p>אבל הם לא היחידים היוצאים בעקבות הצפנים המסתוריים. אם לנגדון וסופי לא יפענחו את החידה בזמן, ימצאו חיייהם בסכנה, ואמת עתיקה תאבד לנצח.</p>	<p>דן בראון</p>	<p>צופן דה וינצ'י</p>	<p>54</p>

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

<p>אחרי שחיפש את הגביע הקדוש בפריז ובלונדון, ואחרי שרדף אחרי כת ה"אילומינטי" המסתורית ברומא, פרופסור רוברט לנגדון, חוקר הסמלים, לא שיער שההרפתקה המסעירה והמפחידה מכולן מחכה על סף ביתו - בווינגטון בירת ארצות הברית. הכול מתחיל כשלנגדון מגלה כי מישהו השאיר עבורו חפץ מטריד, שעליו חמישה סמלים מסתוריים. לנגדון מבין שזוהי הזמנה להתוודע לחוכמה עתיקה שנחשבה אבודה זה אלפי שנים. אם לא די בכך, לנגדון מגלה כי מורהו הרוחני וחברו הטוב, פיטר סולומון, בכיר באגודת הבונים החופשיים, נחטף על ידי אדם מסתורי ומאיים, שאף הוא מחפש אחר אותה חוכמה עתיקה. במהלך 12 השעות הבאות ייצא לנגדון למסע תזזיתי להצלתו של פיטר, שידרוש ממנו כוחות פיזיים ואינטלקטואליים כבירים. הוא יתוודע אל סודותיו הכמוסים ביותר של ארגון הבונים החופשיים, ילמד את נפלאותיו של מדע מסתורי, יפענח צפנים עתיקים וסבוכים ואף יישיר מבט אל המוות.</p>		<p>הסמל האבוד</p> <p>55</p>
<p>רוברט לנגדון, חוקר הסמלים המוכר לנו מהספר צופן דה וינצ'י, נשלח למכון מחקר שוויצרי כדי לבדוק סמל מסתורי שנצרב לתוך חזהו של פיזיקאי שנרצח. הוא מגלה ראיות לדבר מה שלא ניתן אפילו לדמיין אותו: תחייתו של "אילומינטי", ארגון המחותרת החזק ביותר שהיה קיים אי - פעם. ה"אילומינטי" עלה כעת אל פני השטח כדי לבצע את נקמת הדם האגדית הסופית שלו נגד האויב השנוא עליו ביותר - הכנסייה הקתולית. חששותיו של לנגדון מתאמתים, כאשר שליח של "אילומינטי" מודיע שהארגון הטמין פצצה בלב קריית הוותיקן. תוך כדי הספירה לאחור ממריא לנגדון לרומא וחובר אל ויטוריה וטרה, מדענית איטלקייה מסתורית, כדי לעזור לוותיקן במאבקו הנואש על קיומו. במסע ציד העובר דרך כתבי סתר חתומים, מערות קבורה מסוכנות וקתדרלות נטושות, עוברים לנגדון ווטרה מסלול בן 400 שנה של סמלים עתיקים, שחוצים את רומא לעבר מאורתו הנשכחת של ארגון "אילומינטי" - מקום חשאי המנחיל את תקוותו היחידה של הוותיקן.</p>		<p>מלאכים ושדים</p> <p>56</p>
<p>כאשר רוברט לנגדון, חוקר הסמלים מהארוורד, מתעורר במיטת בית חולים בעיר פירנצה, אין לו כל זיכרון כיצד הגיע לאיטליה או מה קרה לו ביומיים האחרונים. מראות נוראים שבים וצפים בראשו - נהר מוצף דם, אנשים מתייסרים ואישה מסתורית הקוראת לו לעזרה. אולם עד מהרה מגלה לנגדון שהמציאות גרועה עוד יותר מהזיותיו. מסתבר כי הוא נורה בראשו, ומישהו עדיין מנסה לרצוח אותו. יחד עם סיינה ברוקס, רופאה בבית החולים שעוזרת לו להימלט מרודפיו, חייב לנגדון לפענח חידה מתוחכמת המוליכה אל רמזים החבויים ביצירת מופת אפלה בת 700 שנה - 'התופת' מאת דנטה. במרוץ דרך ארמונות עתיקים, מעברים סודיים, אמנות קלאסית ומדע עתידי, מגלה לנגדון מול מי הוא מתמודד ומהי תכניתו מקפיאת הדם של יריבו. לנגדון נותר יום אחד בלבד כדי לגלות במי יוכל לבטוח וכיצד לעצור את התוכנית. אם ייכשל, יהפוך העולם לגיהנום עלי אדמות.</p>		<p>התופת</p> <p>57</p>

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

<p>מאיה היא טייסת לשעבר ביחידת עילית ששבה משדה הקרב. יום אחד כשהיא מביטה ממקום עבודתה במצלמת מעקב היא מזהה תמונה בלתי אפשרית: בעלה ג'ו, שנרצח באכזריות רק לפני שבועיים, מחבק בחיקו את בתה בת השנתיים. מאיה ההמומה נאלצת לבדוק אם התמונה היא משאלת לב כמוסה הזויה או שמישהו הסתיר ממנה תיאוריית קשר סבוכה חסרת רחמים. למרות המעבר לחיי האזרחות, מאיה עדיין חיילת בנשמתה ולא תהסס לפעול כדי להגן על היקר לה. עליה לצלות למים העכורים של סודות ושקרים משפחתיים ולהתמודד עם טראומה אישית משדה הקרב כדי לחשוף את האמת שלא תיאמן.</p>		<p>הטעות כולה שלך</p>	<p>58</p>
<p>שקאט דונובן נרשמת לאתר היכרויות באינטרנט ומדפדפת בין הפרופילים של גברים המחפשים בנות זוג, היא חושבת בתחילה שנתקלה בעוד פרופיל סטנדרטי. אבל כאשר עיניה של הבלשית ממשטרת ניו יורק נופלות על התמונה המצורפת, היא מרגישה כאילו עולמה מתנפץ לאלפי רסיסים של רגשות שמהם התעלמה שנים ארוכות, ועתה הם עומדים להכריע אותה. זוהי תמונתו של ג'ף, ארוסה לשעבר, האיש ששבר את לבה ושאותו לא ראתה שמונה-עשרה שנה. קאט מרגישה שמשהו מתערער בה ותוהה אם זהו הרגע שבו הטרגדיות של העבר מפנות את מקומן לעתיד חדש ומבטיח. אבל כשהיא פונה לגבר שבפרופיל, ההתלהבות שלה נהפכת עד מהרה לחשדנות, ולאחר מכן לאימה, כאשר בהדרגה נחשפת לנגד עיניה מזימה אכזרית מעין כמותה, מזימה שבמרכזה מפלצות אדם המשחרות לטרף.</p> <p>ככל שמתרבים הקורבנות תקוותה של קאט להזדמנות נוספת עם ג'ף הולכת ומתפוגגת. הבלשית הקשוחה צוללת לתוך חקירה שתוצאותיה מעמידות בספק את רגשותיה כלפי היקרים לה מכול: ארוסה לשעבר, אימא שלה, ואפילו אביה, שנרצח באכזריות לפני שנים בנסיבות מעורפלות. חיייהם של אנשים רבים מצויים בסכנה מיידית, כולל חייה שלה, וקאט נאלצת לצאת למסע אל עולם אפל ואכזרי בלי שיהיה לה מושג אם היא מסוגלת להתמודד עם מה שהיא עלולה לגלות.</p>	<p>הרלן קובן</p>	<p>הנעדרים</p>	<p>59</p>
<p>אליזבת ודיוויד בק הם הזוג המושלם. אהבתם אינה יודעת גבולות. בטקס סודי הם מנציחים אותה בחריטת קווים על העץ "שלהם" ביער שעל שפת האגם. קו אחד לכל שנה שעוברת מאז הנשיקה הראשונה. אחרי הקו השלושה-עשר נגדע סיפורם המשותף בטרגדיה מחרידה. אליזבת נרצחת באכזריות ועולמו של דיוויד חרב עליו. כעבור שמונה שנים הוא מקבל פתאום מייל מסתורי עם עשרים ואחד קווים, ועולמו שוב מתהפך. את ההמשך אסור, פשוט אסור, לגלות. עוד יצירת מופת של מתח, אימה ומסתורין מהמדרגה הראשונה.</p>		<p>אל תגלה</p>	<p>60</p>